

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Juraja Klimenta na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31. marca 2008, prerokoval odvolanie obžalovaného B. P. , proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 10. apríla 2007, sp. zn. BB – 4 Tš 21/2006, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. **sa** napadnutý rozsudok v celom rozsahu **z r u š u j e**.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. **sa** Špeciálnemu súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica **prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Samosudca Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom z 10. apríla 2007, sp. zn. BB – 4 Tš 21/2006, uznal obžalovaného B. P. za vinného v bodoch 1/, 2/, 3/ z viacnásobného trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods.1 písm. c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a v bodoch 1/, 2/ z viacnásobného trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, v podstate na tom skutkovom základe, že

v postavení príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky, služobne zaradeného na Obvodnom oddelení PZ vo Svite, ako starší inšpektor s územnou a objektovou zodpovednosťou

- 1) v presne nezistenom čase vo večerných hodinách v mesiacoch október až november 2004 na parkovisku pred hotelom G.v Batizovciach, okres Poprad, pri kontrole vodiča osobného motorového vozidla zn. Škoda 120L T. P. a po zistení, že vedie vozidlo, ktoré nie je opatrené evidenčným číslom a má k dispozícii len vodičský a občiansky preukaz, nepostupoval v súlade so zákonom č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov PZ a zákonom č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch, ako aj v súlade s internými právnymi normami prezidenta Policajného zboru, a za to, že vec ďalej nebude realizovať v rámci priestupkového konania, opakovanne požadoval od priestupcu T. P. sumu 4 000 Sk, z ktorej sumy mu T. P. dňa 17. júla 2005 v katastri obce Šuňava odovzdal 1 000 Sk,
- 2) vo večerných hodinách dňa 24. septembra 2005 po zistení dopravnej nehody na lesnej ceste v kat. úz. Mesta Svit - Podskalka, medzi účastníkmi Bc. J. S. a priestupcom G. K., v rozpore so základnými povinnosťami policajta (podľa právnych noriem uvedených v skutku sub 1), nezadokumentoval zistenú dopravnú nehodu a za to, že vec ďalej nebude realizovať, vyžiadal a prevzal dňa 21. októbra 2005 v popoludňajších hodinách v mieste bydliska G. K. v M., okres Poprad, od jeho manželky B. K. finančnú čiastku v sume 2 000 Sk,
- 3) dňa 23. novembra 2003 o 01.00 hod. v obci Štrba, okres Poprad, pri kontrole M. U., ako vodiča osobného motorového vozidla zn. Opel Astra, ev. č. P. a po zistení, že viedol vozidlo po požití alkoholu v objeme 0,67mg/l v dychu, nepostupoval v súlade so zákonnými povinnosťami policajta (podľa právnych noriem uvedených v skutku sub 1), nezadokumentoval zistený dopravný priestupok, nezadržal vodičské oprávnenie M. U., povolil mu ďalšiu jazdu a vec ako policajt ďalej nedal k realizácii.

Za tieto trestné činy uložil Špeciálny súd obžalovanému podľa § 160a ods. 2 s použitím § 35 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov, pričom zároveň zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Vojenského obvodového súdu v Prešove, z 28. júna 2006, sp. zn. 1 T 7/2006-707, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce. Na výkon trestu ho podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 zaradil do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Ďalej mu súd podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 uložil peňažný trest vo výmere 5 000 Sk a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil mu podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný. V písomnom odôvodnení odvolania, ktoré vypracoval obhajca obžalovaného, uviedol vo vzťahu ku skutku pod bodom 1/, že skutkový záver prvostupňového súdu je nesprávny. Súd nedostatočne prihliadal na veľmi vážne rozpory vo výpovedi jediného priameho svedka T. P.. Tento svedok na pojednávaní jednoznačne uviedol, že vozidlo, ktoré mal viesť, bolo zastavované vozidlom polície za použitia majákov. V prípravnom konaní, ale tento svedok uviedol, že v čase keď k nemu pristúpila policajná hliadka bolo vozidlo odstavené na parkovisku pred hotelom G. v Batizovciach. Tam sa rozprával so spolujazdkyňami Z. G. a K. (ktorej priezvisko neuviedol). Tento rozpor svedok T. P. nevedel vysvetliť. Preto, ak jeho vozidlo bolo istý čas odstavené na uvedenom parkovisku, nebol dôvod na jeho kontrolu, ani postih za porušenie predpisov v premávke v cestnej doprave, teda nemohlo dôjsť k situácii, za ktorú by on ako člen hliadky mohol od neho požadovať úplatok vo výške 4 000 Sk.

K osobe svedka T. P. uviedol, že bol viackrát súdne trestaný a v čase, kedy malo dôjsť k údajnému skutku, bežala mu skúšobná doba podmieneného odsúdenia. Ostatné dôkazy k tomuto bodu vychádzajú iba z reprodukcie skutku T. P. ďalším svedkom. Výpoveď svedka M. M. je v odôvodnení rozsudku (s. 16) zle interpretovaná, lebo v skutočnosti tento svedok uviedol, že keď na salaši prišiel P. od stola, kde sedel a rozprával sa s policajtmí, tak nič nehovoril a nebavili sa o čom sa s policajtmí rozprávali. Rovnako tak je zle interpretovaná veta, ktorú M. počul

pri telefonickom rozhovore medzi P. a policajtmi „Nemám, odkiaľ Ti mám dať“ ako skutočnosť preukazujúca, že si pýtal od P. 4000 Sk, hoci takýmto spôsobom sa mohol baviť o rôznych iných veciach, napr. o telefónnom čísle.

Špeciálny súd nedôvodne považoval za tendenčné a nevierohodné výpovede svedkov P. P. a P. N.. Pritom svedok P. N. jednoznačne potvrdil, že v čase, kedy on začal spisovať správu o výsledku objasňovania jeho priestupku, verbálne ponúkal úplatok 1 000 Sk a nakoniec, napriek ich dohováraniu hodil 1 000 korunovú bankovku do priečinka dverí, kde on sedel ako spolujazdec. Tento svedok zároveň potvrdil, že počas cesty, keď viezli T. P. na OO PZ do Svitú sa im vyhrážal, že si majú uvedomiť, čo robia, lebo on potom povie, že v minulosti od neho chceli peniaze. S touto výpoveďou sa súd nevyrovnal a naopak opätovne uveril svedkovi D. G., kamarátovi T. P.. Pritom si sám súd protirečí keď na jednej strane uvádza G. tvrdenie, že keď P. vkladal bankovku do auta, sedel tam len obžalovaný, ale na strane 24 rozsudku uvádza, že G. tvrdil, že v inkriminovanom čase si obaja policajti sadli do služobného vozidla.

Z vyššie uvedených dôvodov je preto podľa jeho názoru zrejماً jednoznačná tendenčnosť súdu vyhodnotiť dôkazy len v jeho neprospech.

Vo vzťahu ku skutku pod bodom 2/ obžalovaný uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný, lebo súd sa s ním vysporiadal v rámci odôvodnenia na šiestich riadkoch, z čoho nie je zrejmé, aké úvahy ho viedli k záveru, že sa ho mal dopustiť.

Usudzuje preto, že k uvedenému záveru súd dospel iba z domniek vzniknutých pri odpočúvaní jeho telefonických rozhovorov, lebo ani pri konfrontácii ani na hlavnom pojednávaní nebol poškodenou B. K. ani jej manželom G. K. označený ako osoba požadujúca a prijímajúca údajný úplatok. Svedčí o tom aj ich odpoveď na pojednávaní, „či ho už predtým niekedy videli?“, keď uviedli, že ho vidia prvýkrát na konfrontácii. Z výpovede B. K. vyplýva, že údajný úplatok dala policajtovi, ktorý im telefonicky oznámil, že peniaze sú potrebné pre poisťovňu. V jeho zázname o odposluchu poisťovňa spomenutá nebola, ale len riešenie dopravného priestupku blokovou pokutou. Uznáva, že zvolil nesprávny prístup k riešeniu tejto veci, ale tým mohol porušiť len vnútorné predpisy, za čo v tom čase mohol byť maximálne

disciplinárne potrestaný. V tomto bode preto nie je preukázaný žiadny iný hodnoverný a usvedčujúci dôkaz.

Ku skutku v bode 3/ obžalovaný vo svojom odvolaní opakovane vyhlásil, že je nevinný, lebo nebol produkovaný ani jediný dôkaz, ktorý by svedčil v jeho neprospech. Zdôraznil, že nikdy a nikým nebolo preukázané, že priestupok M. U. riešil on a že túto osobu sám kontroloval. V rámci celého konania bol produkovaný jediný dôkaz, ktorý však preukazuje len tú skutočnosť, že v skrini, ktorú on používal bolo nájdené oznámenie o spáchaní priestupku M. U.. Žiadny iný dôkaz, preukazujúci jeho údajné zavinenie, okrem krivých účelových výpovedí nebol v celom konaní produkovaný, čo nemôže postačovať na to, aby bol uznaný za vinného z tohto skutku.

V závere svojho odolania obžalovaný na svoju česť vyhlásil, že bol poctivým policajtom, ktorý dodržiaval a neporušoval služobnú prísahu PZ a nikdy vo výkone služby nekonal protizákonne. Konanie údajných poškodených a niektorých orgánov činných v trestnom konaní je nebezpečné pre celú spoločnosť a hrozbou pre budúcnosť PZ a spravodlivosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Pri plnení tejto revíznej povinnosti odvolací súd zistil, že prvostupňový súd rozhodol vo veci predčasne, hoci nezistil skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. por.) v dôsledku čoho sú pochybnosti nielen o zavinení obžalovaného, ale aj o právnom posúdení zistených skutkov.

Predovšetkým treba uviesť, že obhajoba obžalovaného, tak ako vyplýva z obsahu jeho výpovedí (a v rozsahu v akom je zhrnutá v odôvodnení odvolania), nebola bez pochybností doteraz vyvrátená.

Skutok v bode 1/ rozsudku je formulovaný vnútorne rozporne. Na jednej strane je koncipovaný tak, že obžalovaný v presne nezistenom čase v októbri až novembri 2004 kontroloval T. P. na parkovisku hotela G. v Batizovciach, vzápätí pokračuje konštatovaním, že „T. P. vedie motorové vozidlo, ktoré nie je opatrené číslom...“ (a nemá doklady od vozidla).

Rozpor v tvrdení T. P. na hlavnom pojednávaní, že bol políciou zastavovaný na vozovke svetelnou signalizáciou a v prípravnom konaní, že sa tak stalo na uvedenom parkovisku, odstránený nebol. Rovnako tak nebol odstránený skutkový rozpor súdu v odôvodnení rozsudku, keď v časti v ktorej vyhodnocuje vykonané dôkazy reprodukuje, že svedok T. P. tvrdil, že v čase, kedy vkladal bankovku do policajného auta sedel v ňom len obžalovaný (porovnaj s. 45), kým v časti odôvodnenia, kde cituje výpoveď svedka D. G., vyplýva tvrdenie tohto svedka, že v tom čase „obaja policajti si sadli do služobného vozidla“. Treba dodať, že svedok D. G. v tom čase, teda až po tom, čo si do vozidla policajti sadli, podišiel k ich vozidlu, „lebo nadobudol pocit, že kontrola dlho trvá.... s tým, (že sa opýta) ako dlho to bude ešte trvať“ (porovnaj s. 24 rozsudku). Okolnosti za ktorých mal T. P. dňa 17. júla 2005 „vložiť“ (hodiť?) tisícikorunovú bankovku do dverí policajného vozidla, a to na pokyn obžalovaného sa javia byť výpoveďami svedkov preukázané, ale následná reakcia obžalovaného, ktorou okamžite nadriadených oboznamoval s podplácaním zo strany T. P. nasvedčuje na iný motív než prijímanie úplatku.

Na odstránenie uvedených rozporov bude potrebné vykonať konfrontáciu medzi obžalovaným a uvedenými svedkami, prípadne už vykonané dôkazy, resp. dôkazné prostriedky aj zopakovať. V tejto súvislosti treba vykonať aj nové dôkazy na posúdenie hodnovernosti svedka T. P..

Z obsahu skutku uvedeného v bode 1/ rozsudku vyplýva, že ide o nedisciplinovaného vodiča, ktorý ohrozuje bezpečnosť cestnej premávky používaním technicky neovereného vozidla na jazdu po verejných komunikáciách. Preto treba, aby si súd od OO PZ vo Svite vyžiadal kartu vodiča tohto svedka, prípadne aj priestupkové spisy od príslušného správneho orgánu, ako aj odpis registra trestov a príslušné trestné spisy o jeho predchádzajúcich odsúdeniach.

Na tomto základe bude môcť komplexnejšie posúdiť validitu jeho svedeckej výpovede.

Trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 je dokonaný už žiadosťou o úplatok; nie je rozhodujúce, či páchatelovi bol úplatok na základe tohto podnetu poskytnutý alebo sľúbený. Ak bol úplatok aj prijatý, ide o skutočnosť, ktorá má význam pri výmere trestu v rámci okolností určujúcich stupeň spoločenskej nebezpečnosti činu podľa kritérií uvedených v § 3 ods. 4, resp. § 31 ods. 1 Tr. zák.

Z tohto dôvodu bol uvedený trestný čin dokonaný už v jesenných mesiacoch roku 2004 za predpokladu, že sa doplneným dokazovaním preukáže zavinenie obžalovaného. Ak sa preukáže, že obžalovaný úplatok požadovaný v októbri alebo novembri 2004 žiadal, resp. prijal, potom v júli 2005 nepôjde, so zreteľom na časový odstup minimálne deväť mesiacov, o jeden - totožný skutok, ale o ďalší samostatný skutok. Keďže pojmovým znakom zákonnej skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 Tr. zák. je v druhej alternatíve úmysel zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, bude povinnosťou prvostupňového súdu vyvodiť zo zisteného skutkového stavu veci aj v tomto smere príslušný právny záver.

Vo vzťahu ku skutku v bode 2/ sa súd vôbec nevyrovnal so zistením, že svedkovia B. K., ktorá mala byť obžalovaným oslovená ako prvá, i svedok G. K. zhodne vypovedali, že jeden policajt (aj s ďalšími policajtom a ešte s jedným mužom) večer v deň nehody jej manžela od nich žiadali zaplatiť 8 000 Sk vodičovi, ktorému poškodil vozidlo. B. K. ďalej uviedla, že asi po dvoch alebo troch týždňoch jeden policajt chcel s ňou hovoriť o tejto nehode – manžel nebol doma - a hovoril, „že je treba ešte dať 2000 Sk na nejakú poisťovňu“. To isté hovoril jej manželovi do telefónu, keď mu dala jeho číslo. V oboch prípadoch policajti sľubovali, že potom „z toho nič nebude“. B. K. policajtovi následne 2 000 Sk vyplatila a ten jej povedal, že potvrdenie donesie v nedeľu. Svedkyňa ale nevedela identifikovať tohto policajta ani pri konfrontácii (18. mája 2006). Či neskôr dostala aj potvrdenku neuviedla.

Za tohto stavu veci, ak sa preukáže, že týmto spôsobom konal skutočne obžalovaný a za predpokladu, že iba predstieral, že ako verejný činiteľ nevykoná nič z hľadiska postihu G. K. za dopravný priestupok, išlo by o trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 Tr. zák.

Vo vzťahu ku skutku v bode 3/ prvostupňový súd zistil skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivito i v ich súhrne, preto ani odvolací súd nemohol na nekonkrétne argumentáciu obžalovaného v odvolaní prihliadať.

Pri právnom hodnotení konania obžalovaného bolo nedostatkom súdu, nielen v bode 3/, ale aj v bodoch 1/ a 2/ vyjadrenie právnych viet, akoby obžalovaný spáchal oba trestné činy v jednotlivých skutkoch v reálnom súbehu a nie v jednočinnom. Túto skutočnosť musí súd v právnych vetách jednoznačne vyjadriť, hoci napokon všetky tri skupiny takto sa zbiehajúcich trestných činov boli spáchané v reálnom súbehu.

Z tohto zistenia prvostupňový súd správne vychádzal pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 35 ods. 3 Tr. zák., podľa zásad o úhrnnom treste v zmysle § 35 ods. 2 Tr. zák. (tzv. asperačná zásada). Prehliadol ale skutočnosť, že ak sa súhrnný trest ukladá vo vzťahu k trestnému rozkazu, je dňom „vyhlásenia prvostupňového rozsudku“ deň, kedy bol obžalovanému trestný rozkaz doručený a nie deň jeho vyhlásenia.

V tejto súvislosti si však musí súd zadovážiť všetky spisy o odsúdeniach obžalovaného, aby v čase svojho nového rozhodovania reálne zistil, ku ktorému prvostupňovému rozsudku (prípadne aj rozsudkom - § 125 Tr. por.) sa retrospektívne zbíha teraz prejednávaná trestná činnosť obžalovaného. Preto, okrem spisu VOS Prešov, sp. zn. 1 T 7/06, bude treba zadovážiť aj spis rovnakého súdu, sp. zn. 1 T 5/07, a spis Okresného súdu v Poprade, kde mal byť obžalovaný odsúdený (pravdepodobne v roku 1996 – 1997), o ktorom nemal odvolací súd verifikované podklady.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok je chybný najmä pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení, pričom súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a sú pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na objasnenie veci treba dôkazy opakovať, príp. vykonať ďalšie dôkazy, pričom rozsudkom bol porušený aj Trestný zákon.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, na základe týchto skutočností podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ a písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. (Arg. § 564 ods. 4 Tr. por. účinného od 1. januára 2006, lebo obžaloba bola podaná až po účinnosti tohto zákona.).

Až po doplnení dokazovania vo vyššie naznačených smeroch, resp. aj po vykonaní ďalších dôkazov, ktorých vykonanie sa ukáže ako nevyhnutné na zistenie skutkového stavu veci potrebného na rozhodnutie, bude môcť prvostupňový súd znovu veci rozhodnúť. Bude pritom viazaný právnymi názormi, ktoré vo svojom rozhodnutí vyslovil odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil (§ 327 ods. 1 Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2008

JUDr. Harald S t i f f e l , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :